

“Το Οικονομικό Περιβάλλον”

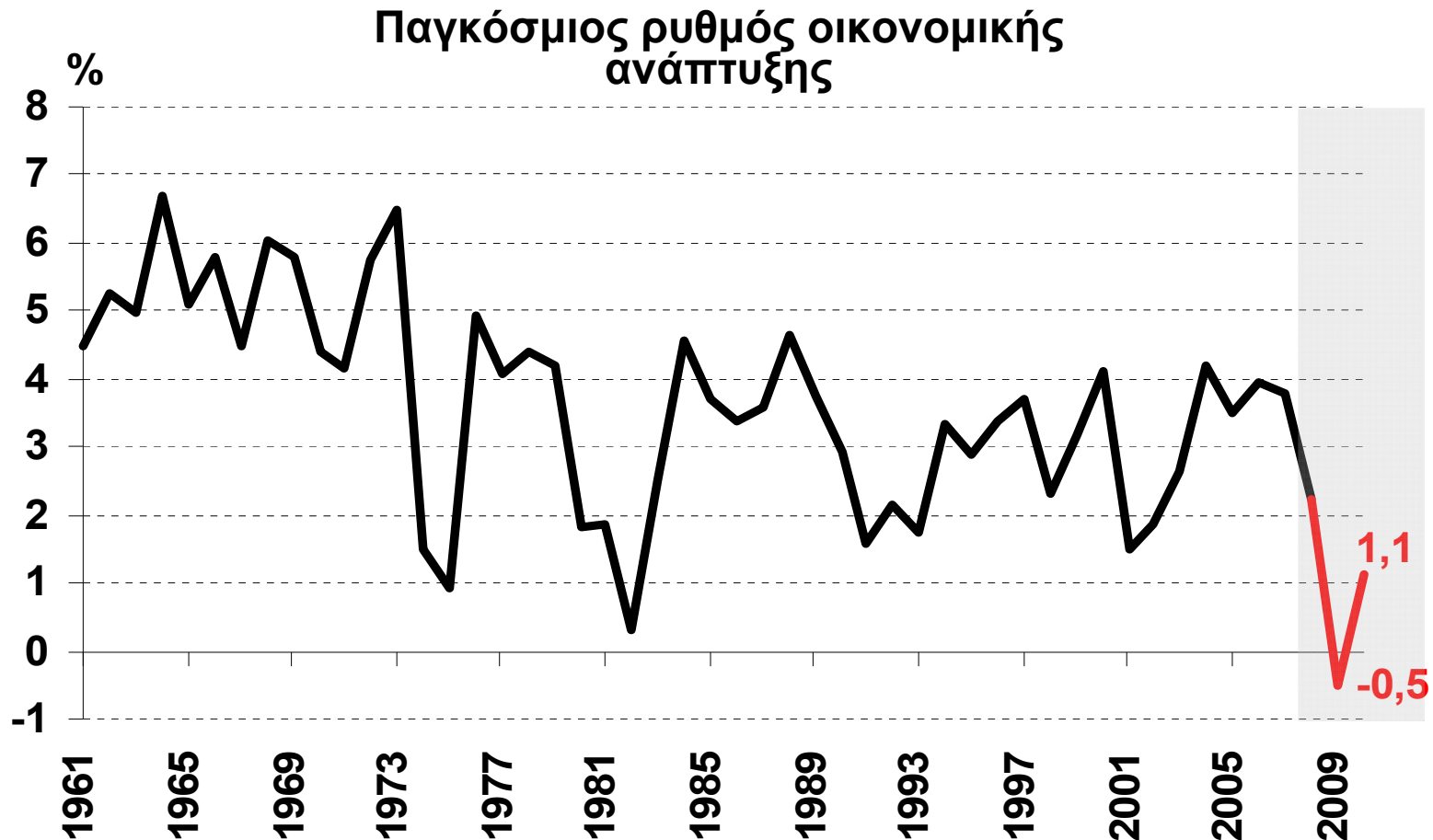
Γκίκας Χαρδούβελης*

Θεσσαλονίκη, 12 Φεβρουαρίου, 2009

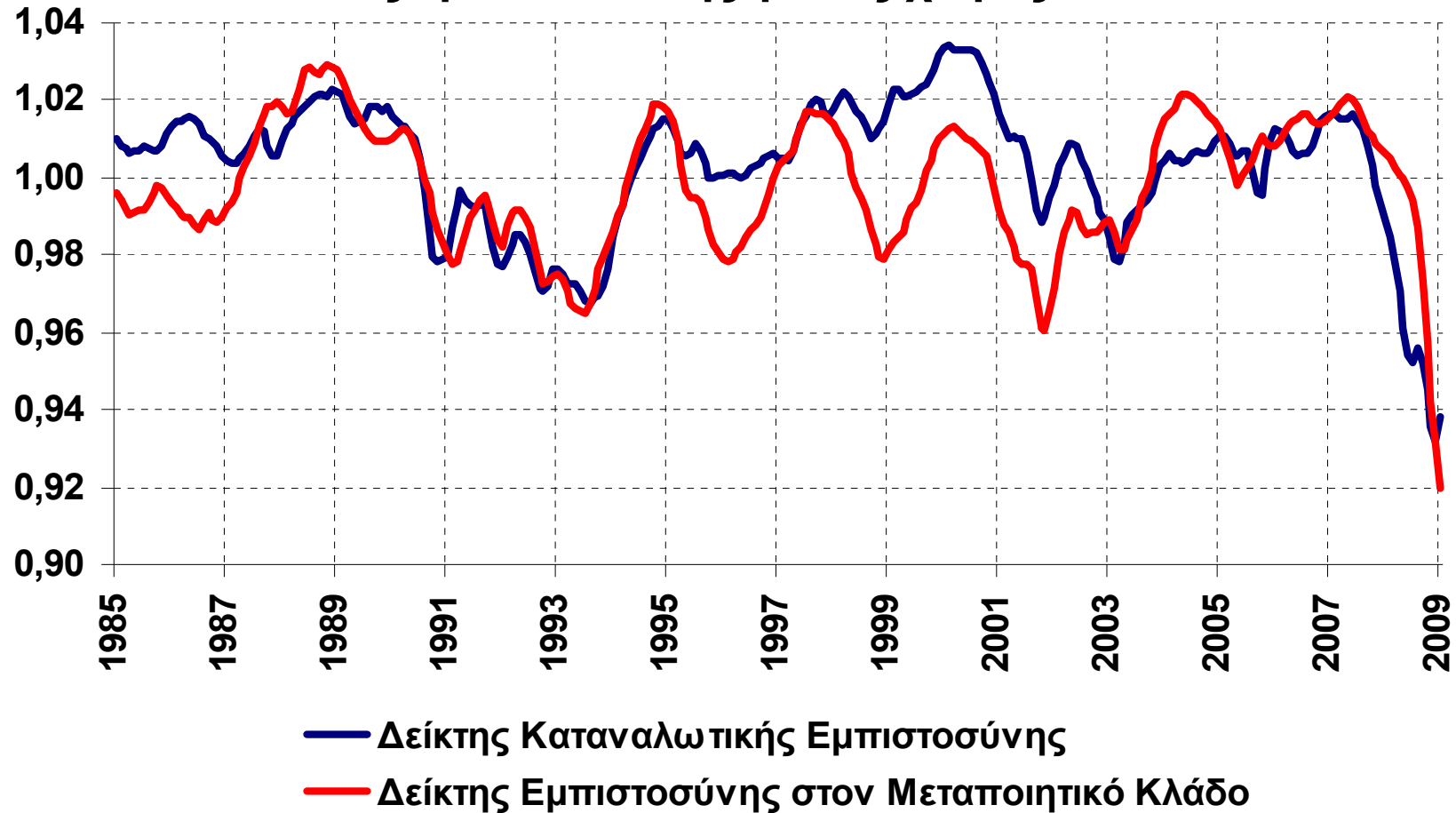
- * **Οικονομικός Σύμβουλος, Eurobank EFG Group
Καθηγητής, Τμήμα Χρηματοοικονομικής & Τραπεζικής Διοικητικής,
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Πειραιώς**

Η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται αντιμέτωπη με τη χειρότερη ύφεση της μεταπολεμικής περιόδου

- ✓ Αναμένουμε σημαντική μείωση του παγκόσμιου ρυθμού ανάπτυξης το 2009 και αναιμική ανάκαμψη το 2010.

Δείκτες εμπιστοσύνης για τις χώρες του ΟΟΣΑ

Πηγή: Ecowin, ΟΟΣΑ

	2007	2008F	2009F
Ετήσιος ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης (%)			
Παγκόσμιος ρυθμός ανάπτυξης	3,8	2,2	-0,5
ΗΠΑ	2,0	1,3	-2,0
Ευρωζώνη	2,6	0,7	-2,2
Ηνωμένο Βασίλειο	3,0	0,7	-2,5
Ελλάδα	4,0	2,9	0,8
Ιαπωνία	2,4	-0,3	-3,0
Κίνα	13,0	9,0	6,0
Ρωσία	8,1	6,2	-0,5
Ινδία	9,2	7,5	5,0
Βραζιλία	5,7	5,8	1,5

Η επιβράδυνση της παγκόσμιας ανάπτυξης επιταχύνεται με τη:

- ✓ Ραγδαία πτώση των εξαγωγών εξαιτίας της μείωσης της παγκόσμιας ζήτησης
- ✓ Μείωση των δανείων που χορηγούν οι τράπεζες
- ✓ Πτώση των τιμών των περιουσιακών στοιχείων

Πηγή: Eurobank EFG

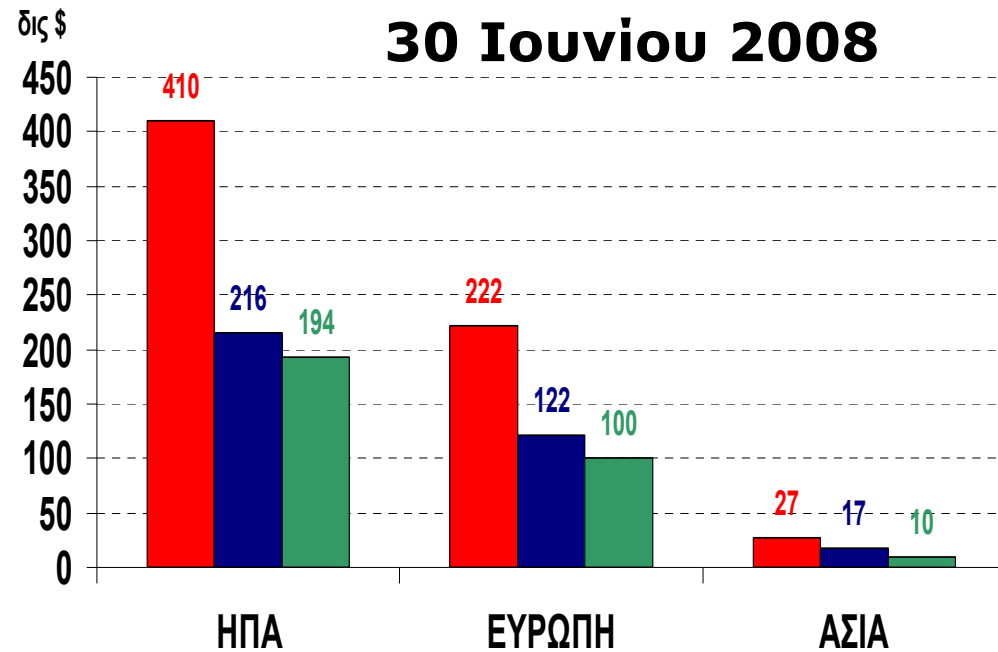
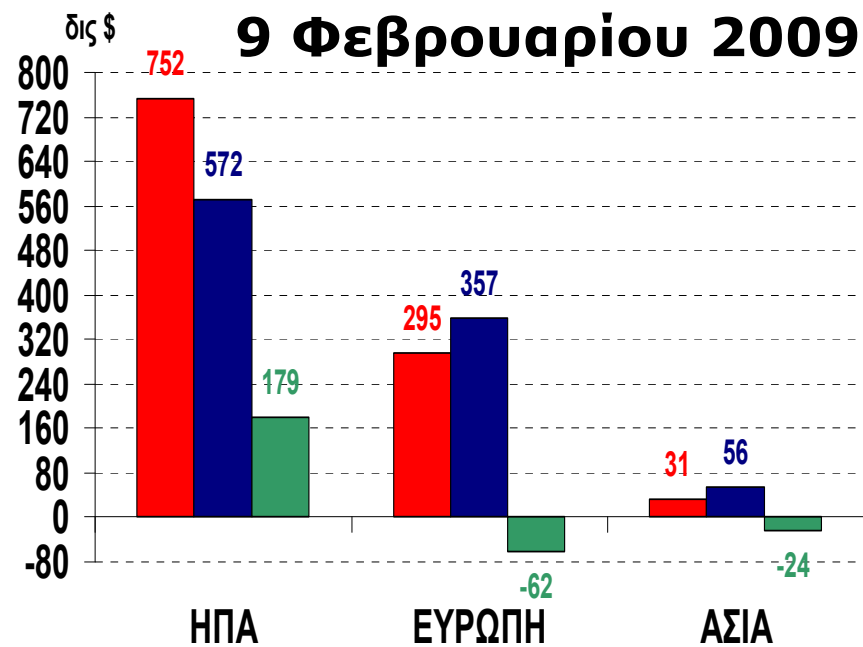
Έλλειψη Φερεγγυότητας

- ✓ Το κενό μεταξύ απομειώσεων και κεφαλαιακών αυξήσεων έχει μειωθεί σημαντικά χάρη στην κρατική συμμετοχή.
- ✓ Το **ΔΝΤ** εκτιμά ότι το σύνολο των απομειώσεων για όλα τα ΧΙ θα φτάσει τα **\$2,2 τρισ.**

Χρηματοπιστωτικός τομέας*

Συνολικές απομειώσεις: \$ 1.077,8
Συνολικές αυξήσεις: \$ 985,1
Συνολική διαφορά: \$ 92,7

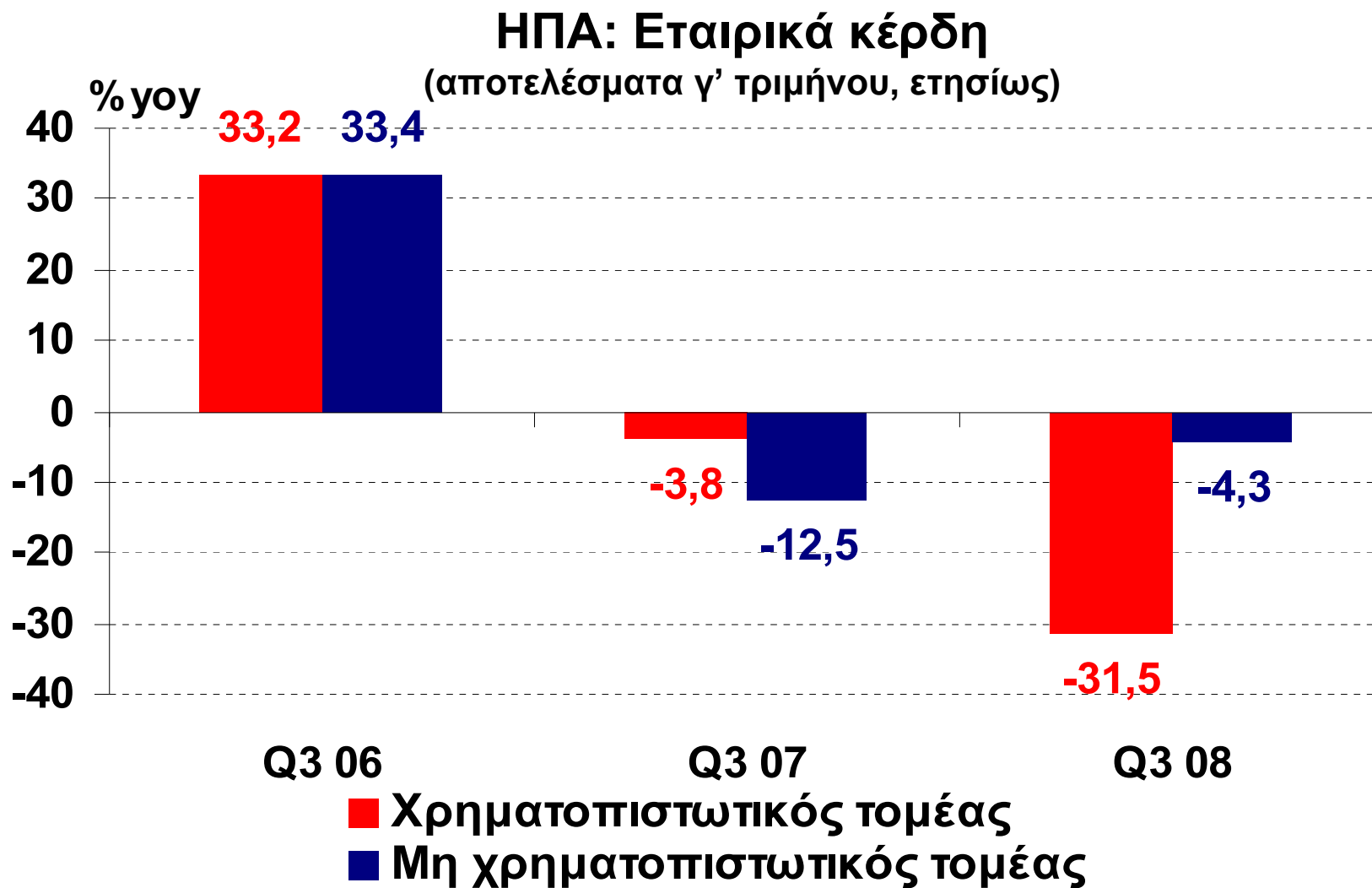
Συνολικές απομειώσεις: \$ 658,5
Συνολικές αυξήσεις: \$ 355,3
Συνολική διαφορά: \$ 303,2

■ Απομειώσεις ■ Αυξήσεις Κεφαλαίου ■ Διαφορά

■ Απομειώσεις ■ Αυξήσεις Κεφαλαίου ■ Διαφορά

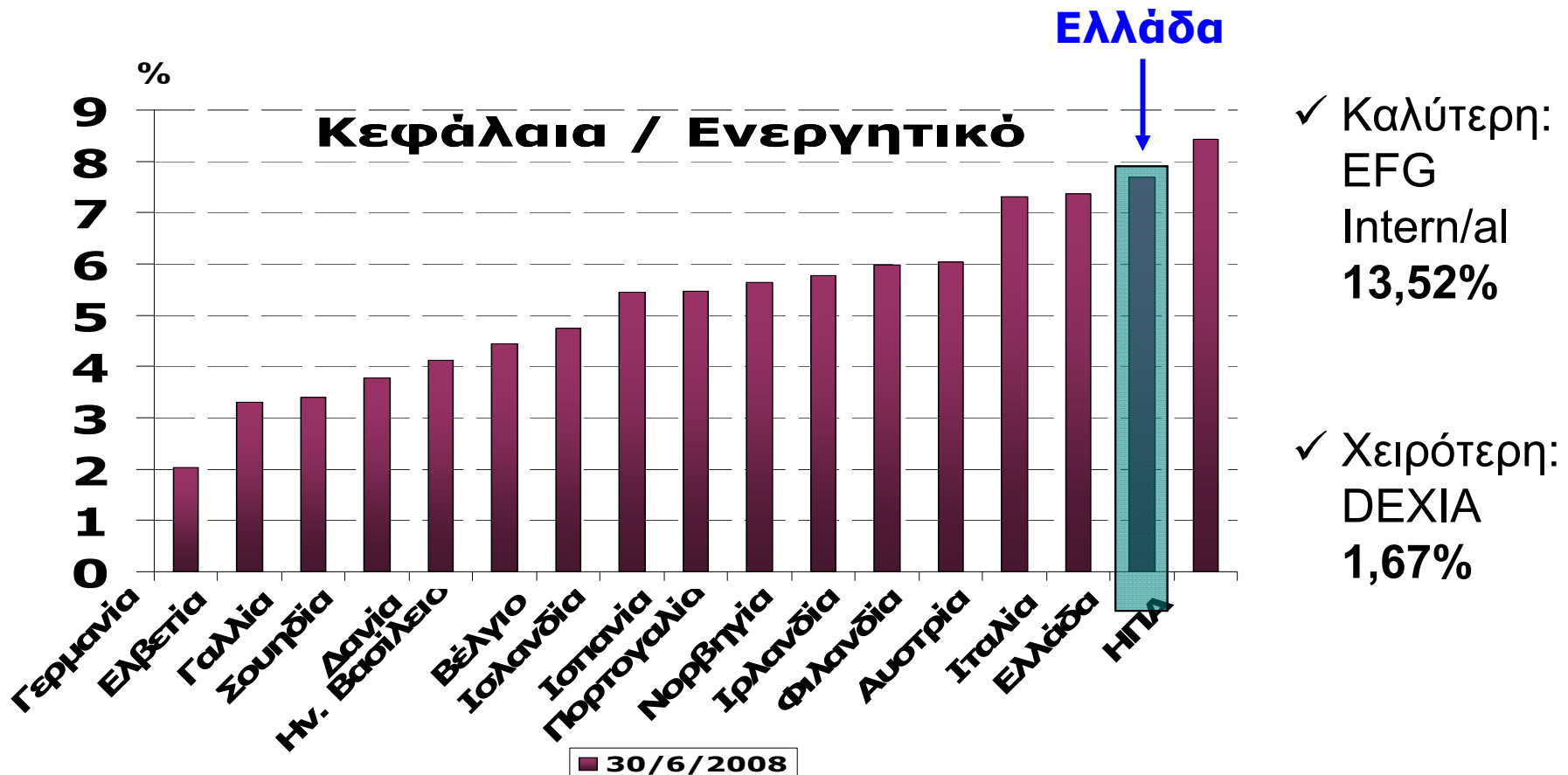
Μείωση της κερδοφορίας των επιχειρήσεων

Πηγή: US Department of Commerce, Bureau of Economic Analysis, National Economic Accounts

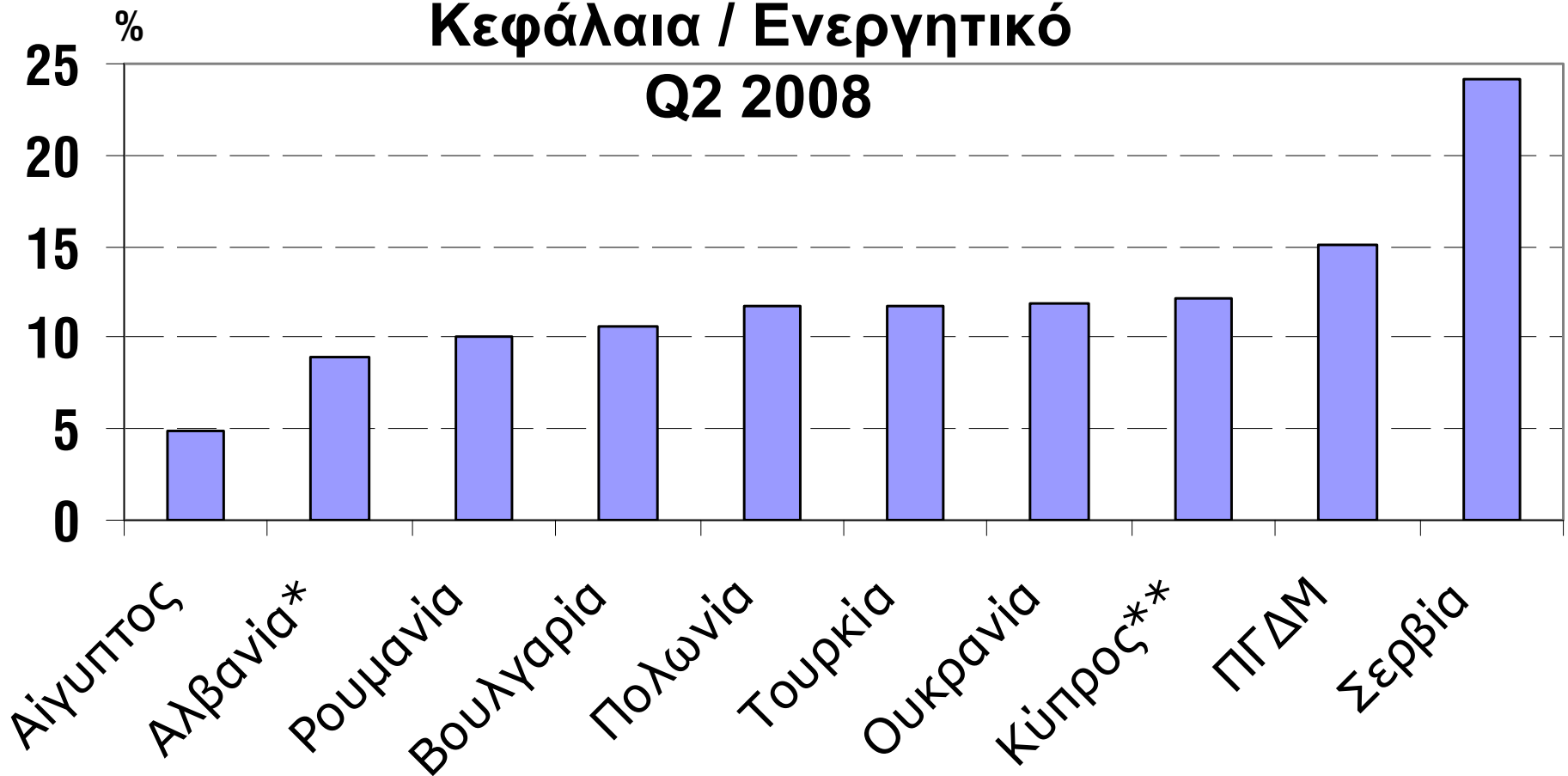
Ελλάδα: Το ισχυρό τραπεζικό σύστημα βοήθησε να μην γίνει πλήρως αισθητή η κρίση έως το Σεπτέμβριο 2008

- ✓ Οι μεγάλες ελληνικές τράπεζες έχουν την ισχυρότερη κεφαλαιοποίηση στην Ευρώπη

Οι τράπεζες της Νέας Ευρώπης έχουν ισχυρότερη κεφαλαιοποίηση από αυτές της Δυτικής Ευρώπης

Κεφάλαια / Ενεργητικό Q2 2008

* Αλβανία, στοιχεία Δεκεμβρίου 2007

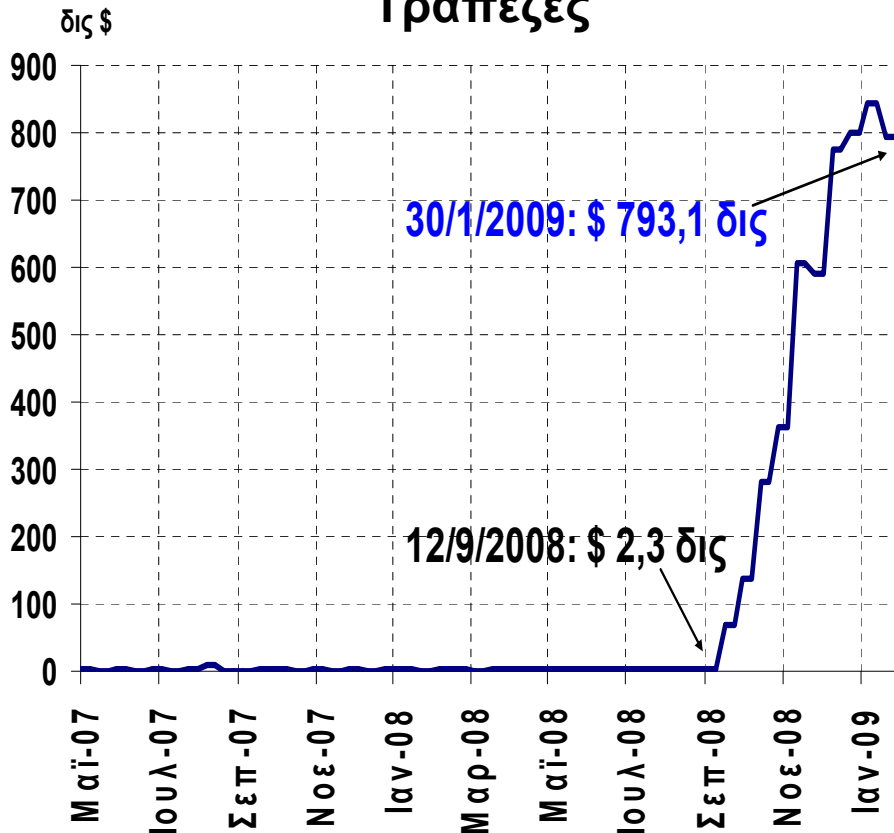
** Κύπρος, τα στοιχεία αναφέρονται στο κεφάλαιο Tier I

- Αμερικανικές & Ευρωπαϊκές τράπεζες διακρατούν μετρητά

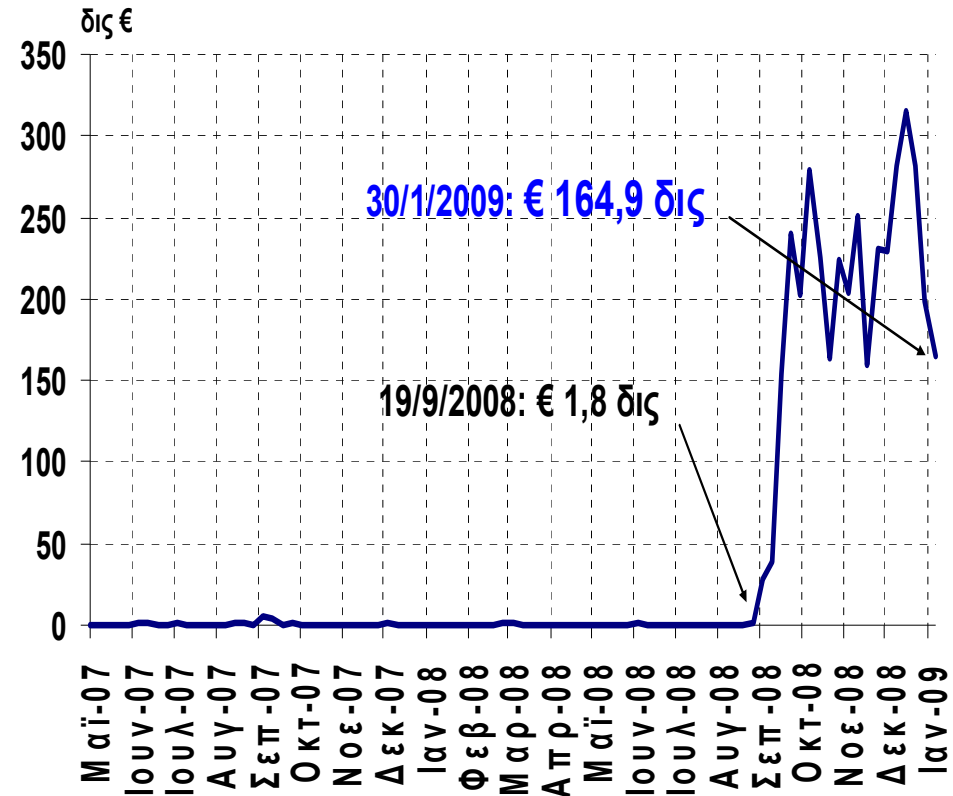
ΗΠΑ

Πλεονάζουσα Ρευστότητα στις Τράπεζες

ΕΥΡΩΖΩΝΗ

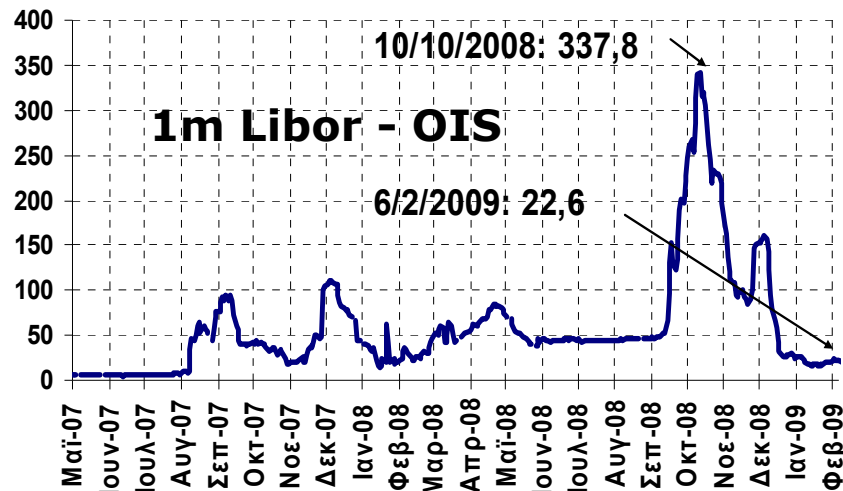
Καταθέσεις στην ΕΚΤ

Πηγή: Federal Reserve, ECB

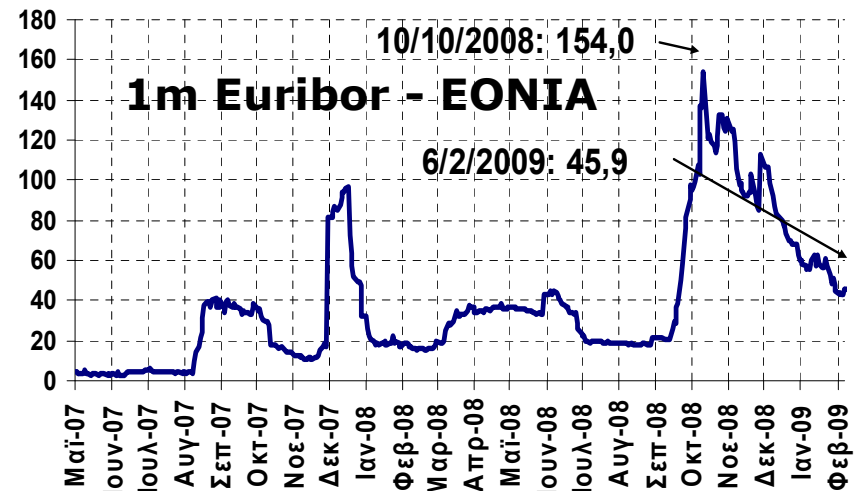
ΗΠΑ

Περιθώριο ακάλυπτου-καλυμμένου δανεισμού 1-μηνός διατραπεζικά επιτόκια

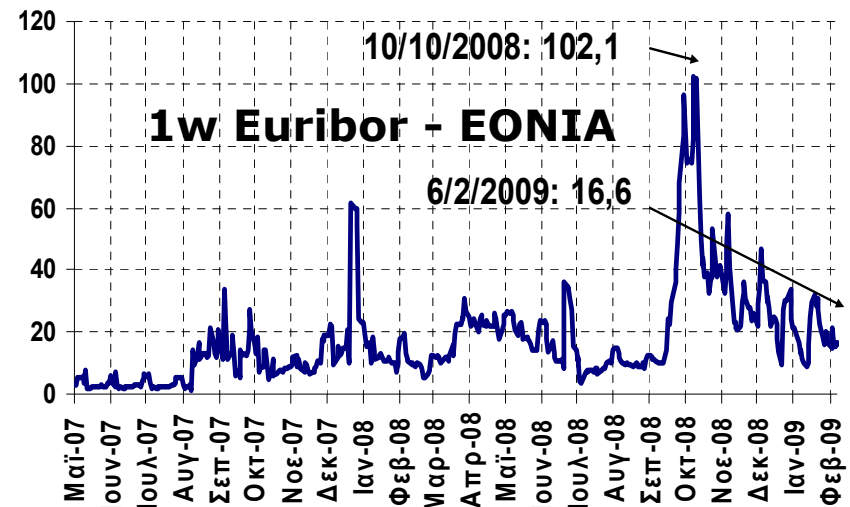
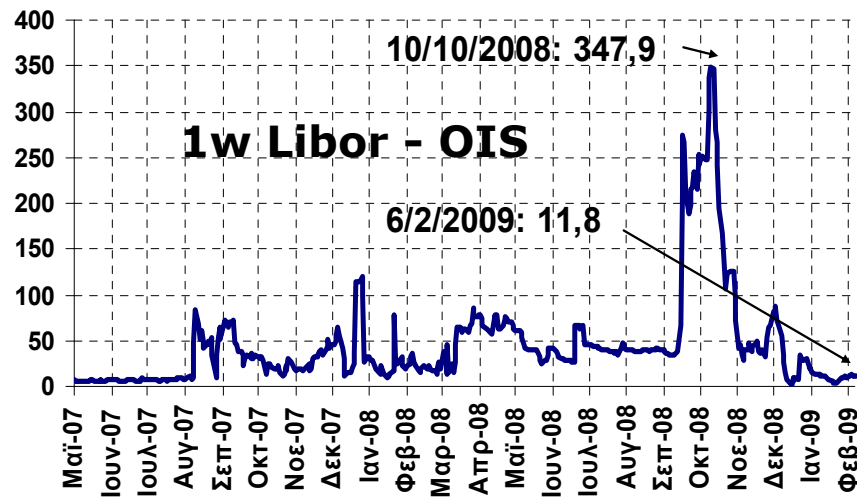

Ευρωζώνη

Περιθώριο ακάλυπτου-καλυμμένου δανεισμού 1-μηνός διατραπεζικά επιτόκια

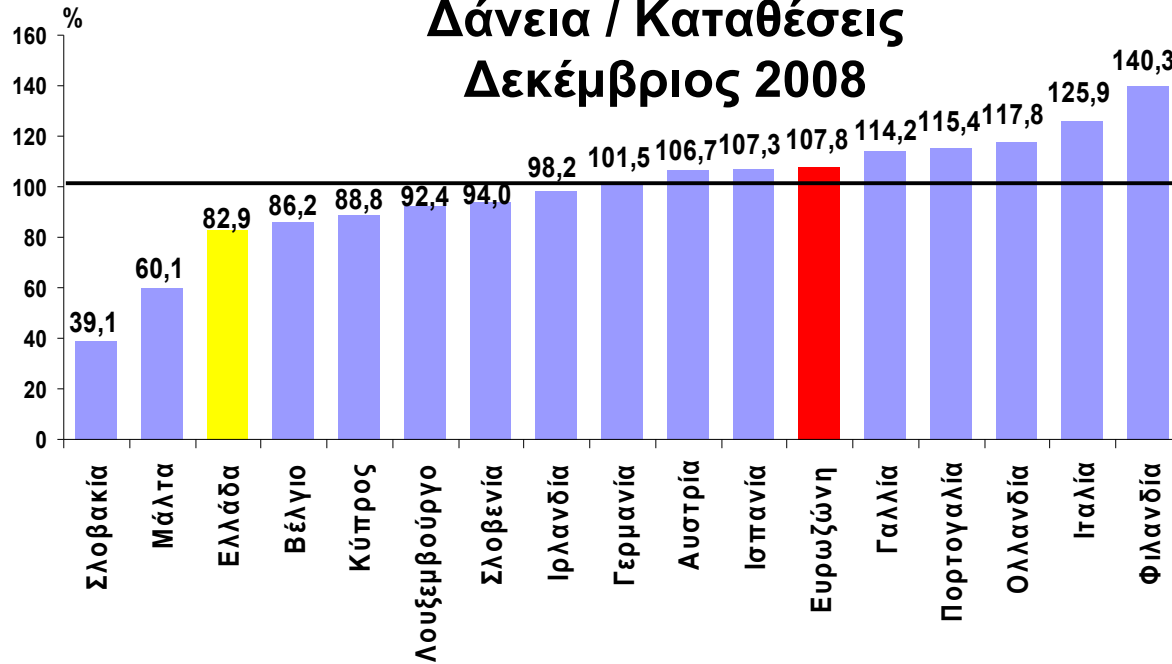

Περιθώριο ακάλυπτου-καλυμμένου δανεισμού 1-εβδομάδος διατραπεζικά επιτόκια

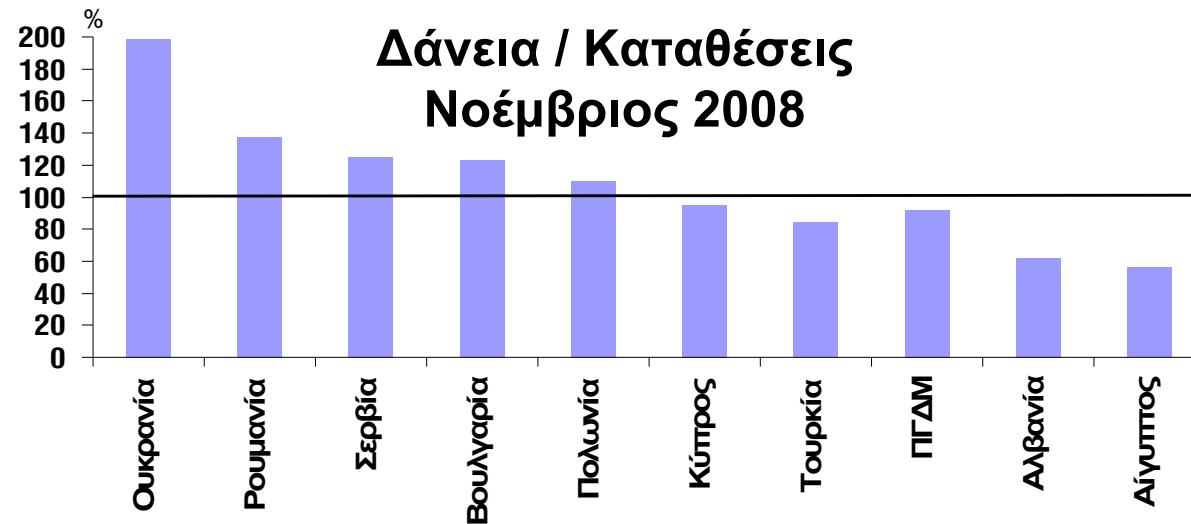
Ρευστότητα: άφθονη στην Ελλάδα, όχι όμως και στις χώρες της Νέας Ευρώπης

Δάνεια / Καταθέσεις Δεκέμβριος 2008

Πηγή: EKT, Balance Sheet Items data

Δάνεια / Καταθέσεις Νοέμβριος 2008

Πηγή: Κεντρικές Τράπεζες

	Σχέδια Διάσωσης*	% 2009 ΑΕΠ
Ιταλία	€ 52 δις	3,2%
Βέλγιο	€ 19,6 δις	5,5%
Ελλάδα	€ 28 δις	10,8%
Νορβηγία	NOK 350 δις	13,5%
Πορτογαλία	€ 24 δις	13,9%
ΗΠΑ	\$ 2.600 δις	17,9%
Γαλλία	€ 360 δις	18,0%
Γερμανία	€ 500 δις	19,5%
Ισπανία	€ 250 δις	22,4%
Φιλανδία	€ 54 δις	27,3%
Ην. Βασίλειο	£ 500 δις	33,8%
Αυστρία	€ 100 δις	34,2%
Ολλανδία	€ 237 δις	39,1%
Σουηδία	SEK 1.565 δις	49,3%
Ιρλανδία	€ 410 δις	220,0%
Σύνολο ΕΕ-27	€ 2.737 δις	21,2%

ΗΠΑ

✓ Αρχικό σχέδιο διάσωσης
“**TARP**” → \$700 δις, 5% του
ΑΕΠ

✓ Νέο σχέδιο διάσωσης
“**Financial Stability Plan**” →
\$2 τρις, 14% του ΑΕΠ

* Συμπεριλαμβάνουν
αυξήσεις κεφαλαίου,
αγορές στοιχείων του
ενεργητικού και
εγγυήσεις χρέους.

	Ποσό	% 2009 ΑΕΠ
ΗΠΑ 2008	\$ 168 δις	1,2%
2009-19	\$ 838 δις	6,0%
ΕΕ-27 2009-10	€ 200 δις	1,5%
Κίνα 2009-10	CHY 4 tr	15,0%

	Δημοσιονομικό έλλειμμα (% του ΑΕΠ)	
	2008	2009
ΗΠΑ	-3,2%	-8,3%
ΕΕ-27	-2,0%	-4,4%
Κίνα	-0,1%	-2,8%

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Congressional Budget Office, Economist